

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педагогіки та методики технологічної освіти**

СЕРЬОГІНА ІРИНА ЮРІЇВНА

ОСНОВИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

**методичні рекомендації
до опрацювання змісту дисципліни
для здобувачів вищої освіти спеціальності 015 Професійна освіта
Сфера обслуговування, Технологія виробів легкої промисловості**

Кривий Ріг – 2021

Серьогіна І.Ю.

Основи стандартизації, метрології та управління якістю: *методичні рекомендації до опрацювання змісту дисципліни для здобувачів вищої освіти спеціальності 015 Професійна освіта (сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості)* / І.Ю. Серьогіна – Кривий Ріг : КДПУ, 2021 – 48 с.

Укладач:

Серьогіна Ірина Юріївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики технологічної освіти Криворізького державного педагогічного університету.

Рецензенти:

Свідло Карина Володимирівна – доктор технічних наук, професор кафедри харчових технологій та готельно-ресторанної справи, декан факультету готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Харківського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету.

Кулінка Юлія Сергіївна – доцент кафедри педагогіки та методики технологічної освіти, кандидат педагогічних наук, Криворізький державний педагогічний університет.

Обговорено та схвалено кафедрою педагогіки та методики технологічної освіти КДПУ «01» березня 2021 р., протокол № 8

Методичні рекомендації містять вступ, вказівки до виконання практичних робіт для бакалаврів спеціальності 015 Професійна освіта (сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості) денної та заочної форм навчання, а також тестові завдання, питання до екзамену, критерії оцінювання та список рекомендованої літератури, інформаційних джерел.

@Серьогіна І.Ю.

ЗМІСТ

1. Загальний опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Структура навчальної дисципліни.....	10
5. Теми лекцій.....	12
6. Теми практичних занять.....	13
7. Завдання до практичних робіт.....	14
8. Теми для самостійного опрацювання.....	29
9. Методи та форми навчання.....	30
10. Методи та форми контролю.....	30
11. Критерії та оцінювання результатів навчання.....	42
12. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення.....	44
13. Рекомендована література.....	46
14. Інформаційні ресурси.....	46

1. Загальний опис навчальної дисципліни

Форма Навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг(кредити/ години)	Розподіл годин							Форма семестрового контролю
				Аудиторні заняття						Самостійні роботи	
				Разом	Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Індивідуальні заняття		
Денна	3	5,6	5/150	150	34		34			82	Екзамен
Заочна	3	5,6	5/150	150	14		8			128	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «**Основи стандартизації, метрології та управління якістю**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «015 Професійна освіта (Сфера обслуговування), (Технологія виробів легкої промисловості)».

Одне з основних завдань розвитку сучасної економічної політики України сьогодні – це всебічне підвищення рівня, якості продукції та послуг. Якісна і конкурентоспроможна продукція, що реалізується на внутрішньому і зовнішньому ринках, має відповідати останнім досягненням науки, найвищим техніко-економічним, естетичним та іншим споживчим вимогам.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи стандартизації, метрології та управління якістю» є формування у студентів спеціальності «015 Професійна освіта» системи знань із фундаментальних основ стандартизації, метрології та управління якістю, освоєння науково-методичних джерел державної системи стандартизації та державної метрологічної системи в Україні, нормативно-законодавчого забезпечення виробництва та сфери торговельно-економічного обігу продукції, теорії якості продукції і основоположних принципів побудови та функціонування систем управління якістю.

Міждисциплінарні зв'язки: Технології організації готельного і ресторанного господарства. Курсова робота з організації обслуговування підприємств готельно-ресторанного господарства. Основи товарознавства в галузі. Виробниче навчання з готельно-ресторанної справи.

Мета дисципліни: формування у студентів системи знань зі стандартизації, метрології та управління якістю, освоєння науково-методичних джерел державної системи стандартизації та державної метрологічної системи в Україні, нормативно-законодавчого забезпечення виробництва та сфери торговельно-економічного обігу продукції, теорії якості продукції і основоположних принципів побудови та функціонування систем управління якістю.

Практичне застосування набутих теоретичних знань допоможе студентам оволодіти навичками організації дослідження якості товарів та послуг у сфері готельно-ресторанного бізнесу, орієнтуватись у системі нормативної документації зі стандартизації, метрології та управління якістю товарів та на ринку готельно-ресторанних послуг.

Завдання:

- ознайомитися із напрямом підготовки за обраною спеціальністю;

- сформуванати знання із основ стандартизації, метрології та управління якістю;
- систематизувати окремі стадії процесу організації роботи готельних служб у відповідності зі стандартами якості, оволодіння основними нормативними документами зі стандартизації, метрології з метою опанування студентами основ та принципів якісного сервісного обслуговування у готелі, ресторані, підприємств громадського харчування тощо;
- поглибити знання із структури закладів готельно-ресторанного господарства та організацію управління та перевірки якості обслуговування;
- отримати уявлення про діяльність закладів готельно-ресторанного господарства з організації виробництва продукції, раціональної організації праці;
- отримати теоретичні та практичні знання з розв'язання проблемних ситуацій щодо якості та дотримання актуальних державних стандартів у процесі обслуговування споживачів у закладах готельного та ресторанного господарства;
- підготувати студентів до самостійного рішення практичних завдань, що дозволить у майбутньому здійснювати успішну діяльність на ринку готельних і ресторанних послуг.

Очікувані результати навчання: студенти повинні

ЗНАТИ:

- основні принципи системи стандартизації, метрології та управління якістю;
- особливості організації готельно-ресторанного господарства в Україні та за кордоном у відповідності із сучасними державними стандартами;
- основні фактори, що впливають на розподіл підприємств готельно-ресторанного господарства на типи та категорії у відповідності до державних стандартів;
- організацію якісного процесу обслуговування з дотримання державних стандартів на підприємствах готельно-ресторанного господарства;
- організацію якісного обслуговування клієнтів у підприємствах готельно-ресторанного господарства різних типів та категорій;
- організацію виробничого процесу в підрозділах підприємства готельно-ресторанного господарства у відповідності до державних стандартів якості та його контроль;

- характеристику матеріально-технічної бази для організації якісного обслуговування споживачів у закладах готельно-ресторанного господарства.

УМІТИ:

- використовувати досягнення стандартизації та метрології в управлінні якістю товарів і послуг, сприяти прийняттю самостійних правильних рішень в умовах жорсткої конкуренції під час розгляду наукових і виробничо- господарських завдань для одержання високих результатів;
- організовувати процес якісного обслуговування споживачів у загальнодоступних закладах готельно-ресторанного господарства у відповідності до державних стандартів;
- здійснити перевірку згідно державних стандартів якісного обслуговування клієнтів у підприємствах готельного і ресторанного господарства різних типів та категорій.

3. Програма навчальної дисципліни

Блок 1. «Теоретичні основи стандартизації, метрології та управління якістю»

Тема 1. Загальна характеристика стандартизації.

Роль стандартизації в підвищенні ефективності народного господарства, технічного рівня та якості продукції. Історичний огляд розвитку стандартизації. Основні поняття та терміни в галузі стандартизації. Принципи та функції стандартизації.

Тема 2. Методичні основи стандартизації.

Упорядкування та уніфікація. Комплексна стандартизація. Перспективна стандартизація. Параметрична стандартизація та її математична база.

Тема 3. Національна система стандартизації (НСС).

Поняття систем стандартизації. Об'єкти НСС. Структурні елементи Національної стандартизації. Організація робіт із стандартизації. Органи та служби стандартизації, їх функції. Нормативні документи та вимоги до них. Види стандартів. Технічні умови. Стандарти на продукцію, їх зміст та особливості будови. Порядок розроблення, затвердження і державної реєстрації стандарту. Стадії розроблення стандартів.

Тема 4. Державний нагляд за додержанням стандартів.

Інформаційна база стандартизації. Значення міжгалузевих комплексних систем стандартів. Принцип побудови та зміст єдиної системи конструкторської документації (ЄСКД), єдиної системи технологічної

підготовки виробництва (ЄСТП), системи стандартів безпеки праці (ССБП). Основні стандарти, що входять до цих систем.

Тема 5. Стандартизація в Україні та міжнародне співробітництво в галузі стандартизації, метрології та сертифікації.

Значення міжнародного співробітництва в галузі стандартизації. Міжнародна організація зі стандартизації (ISO). Порядок розробки та затвердження міжнародних стандартів. Використання стандартів ISO. Участь України у роботі міжнародної організації із стандартизації. Участь України в роботі Євразійської ради зі стандартизації, метрології та сертифікації (EASC).

Тема 6. Міжнародна система стандартизації та управління якістю.

Міжнародна електротехнічна комісія (МЕК), її завдання. Європейські регіональні організації зі стандартизації. Економічна ефективність стандартизації.

Тема 7. Метрологія як наука. Засоби вимірювань.

Метрологія як наука. Історія розвитку метрології. Етапи розвитку вітчизняної метрології. Основні проблеми метрології. Об'єкти вимірювань та їх міри. Кількісна та якісна характеристика вимірюваних величин. Одиниці вимірювань. Різновиди вимірювань. Засоби вимірювань. Метод та принцип вимірювань. Основні методи вимірювань. Похибки вимірювань. Метрологічні характеристики. Точність засобів вимірювань. Клас точності.

Тема 8. Основи теорії вимірювань.

Основний постулат метрології. Впливаючі на вимірювання фактори. Виключення впливаючих факторів. Виявлення та виключення помилок. Правило «трьох сигм». Обробка результатів декількох серій вимірювань. Однорідні та неоднорідні серії. Рівно розсіяні та нерівно розсіяні серії.

Тема 9. Забезпечення єдності вимірювань.

Метрологічне забезпечення. Технічна база забезпечення єдності вимірювання. Децентралізоване та централізоване відтворення одиниць. Еталони одиниць фізичних величин. Відтворення основних одиниць фізичних величин.

Тема 10. Державна система забезпечення єдності вимірювань.

Основні види метрологічної діяльності. Стандарти Державної метрологічної системи України. Структура системи метрологічних стандартів. Метрологічна служба. Метрологічне забезпечення якості продукції.

Тема 11. Загальні поняття про управління якістю.

Соціально-економічні аспекти проблеми якості. Основні терміни та визначення в галузі управління якістю. Номенклатура показників якості продукції та їх класифікація.

Тема 12. Основні принципи та засади сучасного контролю якості продукції та послуг у відповідності до державних стандартів.

Розробка і розвиток методів оцінення якості продукції на різних етапах виробництва. Види оцінення якості продукції та послуг. Сучасні світові практики контролю якості продукції та послуг у відповідності до встановлених стандартів.

Тема 13. Історичний огляд і сучасні напрямки розвитку систем якості продукції та методів їхнього забезпечення.

Системи бездефектного виготовлення продукції та якості праці. Закордонний досвід управління якістю. Напрямки вдосконалення систем якості.

Тема 14. Міжнародні та державні стандарти з управління якістю і його забезпечення.

Управління якістю за державними стандартами ДСТУ ISO 9001-2001 і ДСТУ ISO 9004-2001. Політика та цілі у сфері якості. Застосування принципів управління якістю. Світовий досвід управління якістю.

Тема 15. Концепція та принципи загального управління якістю. Переваги процесного підходу до створення та реалізації системи управління якістю. Поняття, мета й основні складові концепції загального управління якістю. Етапи розвитку концепції загального управління якістю. Принципи загального управління якістю.

Тема 16. Досвід упровадження та переваги концепції загального управління якістю.

Проблеми впровадження концепції загального управління якістю у діяльність організації. Переваги процесного підходу до створення та реалізації системи управління якістю.

Тема 17. Кваліметрія та технологія визначення якості технічної продукції.

Роль кваліметрії в управлінні якістю. Процедура оцінювання якості технічних виробів. Методи оцінювання якості технічної продукції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	денна форма навчання						заочна форма навчання					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок 1.«Теоретичні основи стандартизації, метрології та управління якістю». Тема 1. Загальна характеристика стандартизації (відповідно до спеціалізацій сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості)	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 2. Методичні основи стандартизації (відповідно до спеціалізацій сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості)	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Національна система стандартизації (відповідно до спеціалізацій сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості)	8	2	2	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 4. Державний нагляд за додержанням додержання	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 5. Стандартизація в Україні та міжнародне співробітництво в галузі стандартизації, метрології та сертифікації (відповідно до спеціалізацій сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості)	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 6. Міжнародна система стандартизації та управління якістю	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8

(відповідно до спеціалізацій сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості)												
Тема 7.Метрологія як наука. Засоби вимірювань у галузі	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 8. Основи теорії вимірювань у галузі	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 9.Забезпечення єдності вимірювань у галузі	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 10.Державна система забезпечення єдності вимірювань у галузі	10	2	2	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Тема 11.Загальні поняття про управління якістю у галузі	10	2	2	-	-	6	12	2	2	-	-	8
Тема 12. Основні принципи та засади сучасного контролю якості продукції та послугу відповідності до державних стандартів у галузі	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
Тема 13.Історичний огляд і сучасні напрямки національних систем якості продукції та методів їхнього забезпечення у галузі (відповідно до спеціалізацій)	10	2	2	-	-	6	10	2	-	-	-	8
Тема 14.Міжнародні та державні стандарти з управління якістю і його забезпечення у галузі (відповідно до спеціалізацій сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості)	10	2	2	-	-	6	12	2	2	-	-	8
Тема 15. Концепція та принципи загального державного управління якістю. Переваги процесного підходу до створення та реалізації системи управління якістю	6	2	2	-	-	2	10	2	-	-	-	8

України													
Тема 16. Досвід упровадження та переваги концепції загального державного управління якістю в Україні (відповідно до спеціалізацій)	6	2	2	-	-	2	4	2	2	-	-	-	
Тема 17. Кваліметрія та технологія визначення якості технічної продукції у галузі (відповідно до спеціалізацій)	4	2	2				12	2	2				8
Усього годин	150	34	34	-	-	82	150	14	8	-	-		128

5. Теми лекцій (відповідно до спеціалізацій у галузі)

Денна форма навчання

№ з/п	Тема	Обсяг годин
1.	Загальна характеристика стандартизації	2
2.	Методичні основи стандартизації	2
3.	Національна система стандартизації	2
4.	Державний нагляд за додержанням стандартів	2
5.	Стандартизація в Україні та міжнародне співробітництво в галузі стандартизації, метрології та сертифікації	2
6.	Міжнародна система стандартизації та управління якістю	2
7.	Метрологія як наука. Засоби вимірювань	2
8.	Основи теорії вимірювань	2
9.	Забезпечення єдності вимірювань	2
10.	Державна система забезпечення єдності вимірювань	2
11.	Загальні поняття про управління якістю	2
12.	Основні принципи та засади сучасного контролю якості продукції та послуг у відповідності до державних стандартів	2
13.	Історичний огляд і сучасні напрямки розвитку систем якості продукції та методів їхнього забезпечення	2
14.	Міжнародні та державні стандарти з управління якістю і його забезпечення	2

15.	Концепція та принципи загального управління якістю. Переваги процесного підходу до створення та реалізації системи управління якістю	2
16.	Досвід упровадження та переваги концепції загального управління якістю	2
17.	Кваліметрія та технологія визначення якості технічної продукції	2

Заочна форма навчання

№ з/п	Тема	Обсяг годин
1.	Загальні поняття про управління якістю	2
2.	Основні принципи та засади сучасного контролю якості продукції та послуг у відповідності до державних стандартів	2
3.	Історичний огляд і сучасні напрямки розвитку систем якості продукції та методів їхнього забезпечення	2
4.	Міжнародні та державні стандарти з управління якістю і його забезпечення	2
5.	Концепція та принципи загального управління якістю. Переваги процесного підходу до створення та реалізації системи управління якістю	2
6.	Досвід упровадження та переваги концепції загального управління якістю	2
7.	Кваліметрія та технологія визначення якості технічної продукції	2

6. Темі практичних занять (відповідно до спеціалізацій у галузі)

Денна форма навчання

№ з/п	Тема	Обсяг годин
1.	Основні поняття та принципи стандартизації	2
2.	Історія розвитку і становлення міжнародної та вітчизняної стандартизації	2
3.	Організаційно-методичні основи стандартизації	2
4.	Національна система стандартизації України	2
5.	Класифікація готельно-ресторанних закладів	2
6.	Стандартизація готельно-ресторанних закладів	2
7.	Сутність організації процесу сертифікації	2

8.	Стандартизація термінів у галузі сертифікації	2
9.	Порядок проведення стандартизації і сертифікації продукції (процесів, робіт, послуг) в Україні	2
10.	Сертифікація послуг	2
11.	Сертифікація систем управління якістю	2
12.	Етапи розвитку та основні поняття метрології	2
13.	Основи технічних вимірювань	2
14.	Основи теорії вимірювань	2
15.	Підсумкове заняття. Метрологічне забезпечення якості продукції	2

Заочна форма навчання

№ з/п	Тема	Обсяг годин
1.	Етапи розвитку та основні поняття метрології	2
2.	Основи технічних вимірювань	2
3.	Основи теорії вимірювань	2
4.	Підсумкове заняття. Метрологічне забезпечення якості продукції	2

7. Завдання до практичних робіт

Денна форма навчання

Практична робота № 1

Основні поняття та принципи стандартизації

Зміст теми:

1. Роль стандартизації в підвищенні ефективності народного господарства, технічного рівня та якості продукції.
2. Історичний огляд розвитку стандартизації.
3. Основні поняття та терміни в галузі стандартизації.
4. Принципи та функції стандартизації.

Завдання самостійної роботи:

1. Захистити мультимедійну презентацію на тему: «Основні принципи стандартизації і метрології» (підготувати відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості).

2. Підготувати доповідь на тему: «Основні цілі та функції стандартизації та метрології» (підготувати відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості).

3. Розробити та провести невеликий тест (3-6 питань) на тему: «Загальні поняття про стандартизацію» (підготувати відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості).

4. Зробіть глосарій з 3-5 термінів та поясніть їх значення (підготувати відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості).

Рекомендована література:

1. Кириченко Л. С. Основи стандартизації, метрології, управління якістю : навч. посіб. / Л. С. Кириченко, Н. В. Мережко. Київ : КНТЕУ, 2001. 446 с.

2. Тарасенко Є. В. Стандартизація, сертифікація і метрологія : опорний конспект лекцій / Є. В. Тарасенко, В. С. Костюк. Київ : КНТЕУ, 2012. 80 с.

3. Салухіна Н. Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : підручник / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 336 с.

Практична робота № 2

Історія розвитку і становлення міжнародної та вітчизняної стандартизації

Зміст теми:

1. Поняття систем стандартизації.
2. Історія становлення вітчизняної стандартизації.
3. Структурні елементи Національної стандартизації.
4. Організація робіт із стандартизації. Органи та служби стандартизації, їх функції.

Завдання самостійної роботи:

1. Розробити міні-проект на тему: «Історія становлення вітчизняної стандартизації» (підготувати відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості).

2. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Національна система стандартизації України» (підготувати відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості).

3. Підготуйте 5-6 проблемних питань з теми заняття та організуйте дискусію відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості.

Рекомендована література:

1. Тарасова В. В. Метрологія, стандартизація і сертифікація : підручник / за заг. ред. В. В. Тарасової. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.
2. Міщенко І. В. Метрологія та стандартизація / І. В. Міщенко, С. О. Вамболь, Т. М. Курська. Харків : АЦЗУ, 2006. 137 с.
3. Гранкіна В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Метрологія і стандартизація» (для студентів 1, 4 курсів денної та заочної форми навчання за напрямом підготовки 0921 (6.060101) «Будівництво», спеціальності 7.092108 (7.06010107) «Теплогазопостачання і вентиляція» та слухачів другої вищої освіти) / В. В. Гранкіна, Л. В. Гапонова. Харків : ХНАМГ, 2011. 150 с.

Практична робота № 3

Організаційно-методичні основи стандартизації

Зміст теми:

1. Упорядкування та уніфікація.
2. Комплексна стандартизація.
3. Перспективна стандартизація. Параметрична стандартизація та її математична база.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Правове забезпечення стандартизації» відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості.
2. Розробити невеликий тест (3-6 питань) на тему: «Основні положення Національної стандартизації України» відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості.
3. Зробіть невеликий глосарій з даної теми та поясніть значення 3-5 термінів відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості.
4. Підготувати повідомлення на тему: «Національна стандартизація України» відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості.

Рекомендована література:

1. Салухіна Н. Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : підручник / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 336 с.
2. Тарасова В. В. Метрологія, стандартизація і сертифікація : підручник / за заг. ред. В. В. Тарасової. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.
3. Міщенко І. В. Метрологія та стандартизація / І. В. Міщенко, С. О. Вамболь, Т. М. Курська. Харків : АЦЗУ, 2006. 137 с.

Практична робота № 4

Національна система стандартизації України

Зміст теми:

1. Поняття систем стандартизації. Об'єкти НСС.
2. Структурні елементи Національної стандартизації.
3. Організація робіт із стандартизації. Органи та служби стандартизації, їх функції.
4. Нормативні документи та вимоги до них. Види стандартів. Технічні умови.
5. Стандарти на продукцію, їх зміст та особливості будови. Порядок розроблення, затвердження і державної реєстрації стандарту.
6. Стадії розроблення стандартів.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Найважливіші структурні елементи Національної системи стандартизації України» відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості.

2. Створити таблицю «Об'єкти Національної системи стандартизації України» відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості.

3. Розробити міні-проект на тему: «Комплекс правил та положень Національної системи стандартизації» відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості.

4. Підготувати повідомлення на тему: «Основні пріоритети Державної системи стандартизації» відповідно до спеціалізацій: сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості.

Рекомендована література:

1. Міщенко І. В. Метрологія та стандартизація / І. В. Міщенко, С. О. Вамболь, Т. М. Курська. Харків : АЦЗУ, 2006. 137 с.

2. Гранкіна В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Метрологія і стандартизація» (для студентів 1, 4 курсів денної та заочної форми навчання за напрямом підготовки 0921 (6.060101) «Будівництво», спеціальності 7.092108 (7.06010107) «Теплогазопостачання і вентиляція» та слухачів другої вищої освіти) / В. В. Гранкіна, Л. В. Гапонова. Харків : ХНАМГ, 2011. 150 с.

3. Давидова О. Ю. Управління якістю продукції та послуг у готельно-ресторанному господарстві : навч. посіб. / О. Ю. Давидова, І. М. Писаревський, Р. С. Ладиженська. Харків : ХНАМГ, 2012. 414 с.

Практична робота № 5

Класифікація готельно-ресторанних закладів

Зміст теми:

1. Організаційно-правові форми підприємств ресторанного господарства, їх характеристика.
2. Загальні поняття про засновницькі документи і реєстрацію підприємств.
3. Порядок організації та реєстрації товариства.
4. Особливості виробничо-торговельної діяльності підприємства ресторанного господарства.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати доповідь на тему: «Загальна класифікація закладів готельно-ресторанного господарства України».
2. Підготувати повідомлення у відповідності до спеціалізацій (сфера обслуговування, технологія виробів легкої промисловості) на тему: «Загальні вимоги до якості обслуговування сучасних закладів готельно-ресторанного господарства (адміністрація закладу: спеціальний одяг, дрес-код; служба обслуговування гостей: харчування та розміщення, вимоги до якості текстилю та білизни у відповідності до категорії готелю тощо)».
3. Розробити міні-проект на тему: «Характеристика типів та класів закладів готельного і ресторанного господарства».

Рекомендована література:

1. Салухіна Н. Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : підручник / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 336 с.
2. Тарасова В. В. Метрологія, стандартизація і сертифікація : підручник / за заг. ред. В. В. Тарасової. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.
3. Міщенко І. В. Метрологія та стандартизація / І. В. Міщенко, С. О. Вамболь, Т. М. Курська. Харків : АЦЗУ, 2006. 137 с.

Практична робота № 6

Стандартизація готельно-ресторанних закладів

Зміст теми:

1. Значення стандартизації у забезпеченні регулювання якості надання послуг в готельно-ресторанному господарстві.
2. Основні поняття, терміни та визначення в галузі стандартизації.
3. Принципи, методи і форми стандартизації.
4. Основи параметричної стандартизації.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Основні завдання стандартизації» у сфері гостинності та легкої промисловості у відповідності до спеціалізації.

2. Розробити пам'ятку про нормативну базу зі стандартизації у сфері гостинності та легкої промисловості.

3. Створити таблицю «Загальна схема сертифікації в Україні».

4. Підготувати доповідь на тему: «Рекомендовані схеми сертифікації послуг харчування», «Сертифікація послуг у галузі Легка промисловість» (на вибір відповідно до спеціалізацій).

Рекомендована література:

1. Величко О. Метрологічна діяльність в Україні: Інформ. бюлл. З міжнародної стандартизації №4 / О. Величко. – К.: Держстандарт України, 1997. – 270 с.

2. Внуков Ю., Стандартизація у сфері управління якістю / Ю. Внуков, Ю. Дорошенко, В. Дубровін // Стандартизація, сертифікація, якість. – К., 2001. – №2. С. 24–27.

3. Метрологічне забезпечення вимірювань і контролю / Є.Т. Володарський, В.В. Кухарчук, В.О. Поджаренко, Г.Б. Сердюк. – Вінниця: ВДТУ, 2001. – 219 с.

Практична робота № 7

Сутність організації процесу сертифікації

Зміст теми:

1. Сутність і зміст сертифікації.
2. Основні цілі та принципи сертифікації.
3. Учасники сертифікації харчових продуктів.
4. Порядок проведення сертифікації продукції.

Завдання самостійної роботи:

1. Розробити міні-проект на тему: «Сутність та завдання сертифікації України».

2. Розробити невеликий тест (3-5 питань) на тему: «Предмет, об'єкт і завдання сертифікації України».

3. Створити таблицю «Система стандартів України зі сертифікації (відповідно до спеціалізацій)».

4. Зробіть глосарій з 3-5 термінів галузі Сфера гостинності і Технологія виробів легкої промисловості, поясніть їх значення.

Рекомендована література:

1. Домонцевич Н.Т. Основи стандартизації, метрології та управління

якістю / Н.Т. Домонцевич, І.С. Полікарпов, Б.П. Яцишин. К.: Укоопосвіта, 1997. 220 с.

2. ДСТУ 2462-94. Сертифікація. Основні поняття. Терміни та визначення. Чинний від 01.01.95 р. – К.: Держстандарт, 1995.

3. ДСТУ 2681-94. Метрологія. Терміни та визначення. Київ : Держстандарт, 1994.

Практична робота № 8

Стандартизація термінів у галузі сертифікації

Зміст теми:

1. Терміни та визначення, характерні для процесів стандартизації, сертифікації та акредитації.

2. Система сертифікації. Система, яка має власні правила процедури й управління для проведення сертифікації відповідності.

3. Орган із сертифікації. Орган, який здійснює сертифікацію відповідності.

4. Поняття, які використовуються при реалізації відповідної системи.

Завдання самостійної роботи:

1. Розробити тест (3-6 питань) на тему: «Стандартизація термінів у галузі сертифікації» у відповідності до спеціалізацій.

2. Підготувати повідомлення на тему: «Вимоги до сертифікації в Україні у різних галузях» (відповідно до спеціалізацій).

3. Підготуйте 3-6 проблемних питань з теми заняття та організуйте невелику дискусію.

Рекомендована література:

1. ДСТУ 3412-96. Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до випробувальних лабораторій та порядок їх призначення і надання повноважень на діяльність у Системі. Чинний від 01.04.97 р. Київ : Держстандарт, 1997.

2. ДСТУ 3413-96. Система сертифікації УкрСЕПРО. Порядок проведення сертифікації продукції. Чинний від 01.04.97 р. Київ: Держстандарт, 1997.

3. ДСТУ 3414-96. Система сертифікації УкрСЕПРО. Атестація виробництва. Порядок здійснення. Чинний від 01.04.97 р. Київ: Держстандарт, 1997.

Практична робота № 9

Порядок проведення стандартизації і сертифікації продукції (процесів, робіт, послуг) в Україні

Зміст теми:

1. Перелік послуг, що надаються в області сертифікації.
2. Основні принципи стандартизації.
3. Категорія нормативних документів із стандартизації.
4. Державні стандарти України.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Порядок проведення сертифікації продукції в Україні» відповідно до спеціалізацій.
2. Підготувати доповідь на тему: «Організація і порядок проведення добровільної державної сертифікації» відповідно до спеціалізацій.
3. Створити таблицю «Схеми (моделі) сертифікації продукції в системі УкрСЕПРО» відповідно до спеціалізацій.
4. Зробіть глосарій з даної теми (3-5 термінів) та поясніть їх значення.

Рекомендована література:

1. ДСТУ 3419-96. Система сертифікації УкрСЕПРО. Сертифікація систем якості. Порядок проведення. Чинний від 01.04.97 р. Київ : Держстандарт, 1997.
2. ДСТУ 3420-96. Система сертифікації УкрСЕПРО. Вимоги до органів з сертифікації систем якості. Чинний від 01.04.97 р. Київ: Держстандарт, 1997.
3. ДСТУ 3498-96. Система сертифікації УкрСЕПРО. Бланки документів. Форма та опис. Чинний від 01.01.97 р. Київ: Держстандарт, 1997.

Практична робота № 10

Сертифікація послуг

Зміст теми:

1. Оцінка відповідності надання послуги встановленим вимогам.
2. Інспекційний контроль сертифікованої послуги.
3. Основні ознаки для класифікації послуг.
4. Обов'язкові вимоги до послуг та процесів їх надання.

Завдання самостійної роботи:

1. Створити таблицю «Основні ознаки для класифікації послуг у галузі» відповідно до спеціалізацій.
2. Розробити пам'ятку «Приналежність окремих підгруп послуг до класифікаційних груп» відповідно до спеціалізацій.
3. Підготувати доповідь на тему: «Обов'язкові вимоги до послуг та процесів їх надання у галузі» відповідно до спеціалізацій.

4. Розробити міні-проект на тему: «Основні підходи до стандартизації послуг у галузі» відповідно до спеціалізацій.

Рекомендована література:

1. ДСТУ 4161-2003. Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги. Чинний від 01.07.2003 р. Київ : Держстандарт, 2003.

2. ДСТУ ЕК 45002-98. Загальні вимоги до атестації випробувальних лабораторій. К.: Держстандарт, 1998.

3. ДСТУ 180 9000-2001. Системи управління якістю. Основні положення та словник. Чинний від 10.01.2001 р. К.: Держстандарт, 2001.

Практична робота № 11

Сертифікація систем управління якістю

Зміст теми:

1. Соціально-економічні аспекти проблеми якості.
2. Основні терміни та визначення в галузі управління якістю.
3. Номенклатура показників якості продукції та їх класифікація.
4. Переваги процесного підходу до створення та реалізації системи управління якістю.

5. Поняття, мета й основні складові концепції загального управління якістю.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати доповідь на тему: «Загальний порядок державної сертифікації систем якості у галузі» відповідно до спеціалізацій.

2. Розробити пам'ятку «Об'єкти оцінок при державній сертифікації систем якості в галузі» відповідно до спеціалізацій.

3. Створити невелику таблицю «Загальна процедура перевірки та оцінки системи якості в галузі» відповідно до спеціалізацій.

4. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Типова схема послідовності проведення процедур державної сертифікації систем якості в галузі» відповідно до спеціалізацій.

Рекомендована література:

1. ДСТУ І80 9001-2001. Системи управління якістю. Вимоги. Чинний від 10.01.2001 р. К.: Держстандарт, 2001.

2. ДСТУ 180 9004-2001. Системи управління якістю. Настанови щодо поліпшення діяльності. Чинний від 10.01.2001 р. К.: Держстандарт, 2001.

3. ДСТУ 1.0:2003. Національна система стандартизації. Основні положення. К.: Держстандарт, 2003.

Практична робота № 12

Етапи розвитку та основні поняття метрології

Зміст теми:

1. Метрологія як наука. Історія розвитку метрології.
2. Етапи розвитку вітчизняної метрології.
3. Основні проблеми метрології. Об'єкти вимірювань та їх міри.
4. Кількісна та якісна характеристика вимірюваних величин.
5. Одиниці вимірювань. Різновиди вимірювань. Засоби вимірювань. Метод та принцип вимірювань. Основні методи вимірювань. Похибки вимірювань.
6. Метрологічні характеристики. Точність засобів вимірювань. Клас точності.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати доповідь на тему: «Основні етапи розвитку метрології в Україні».
2. Розробити міні-проект на тему: «Предмет, основні завдання, методи та засоби метрології в галузі» відповідно до спеціалізацій.
3. Зробіть глосарій (3-5 термінів) з даної теми та поясніть їх значення.
4. Підготуйте 2-5 проблемних питань з теми заняття та організуйте дискусію.

Рекомендована література:

1. Тарасова В. В. Метрологія, стандартизація і сертифікація : підручник / за заг. ред. В. В. Тарасової. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.
2. Міщенко І. В. Метрологія та стандартизація / І. В. Міщенко, С. О. Вамболь, Т. М. Курська. Харків : АЦЗУ, 2006. 137 с.
3. Кириченко Л. С. Основи стандартизації, метрології, управління якістю : навч. посіб. / Л. С. Кириченко, Н. В. Мережко. Київ : КНТЕУ, 2001. 446 с.

Практична робота № 13
Основи технічних вимірювань

Зміст теми:

1. Основний постулат метрології. Впливаючі на вимірювання фактори.
2. Виключення впливаючих факторів. Виявлення та виключення помилок.
3. Правило «трьох сигм». Обробка результатів декількох серій вимірювань.
4. Однорідні та неоднорідні серії. Рівно розсіяні та нерівно розсіяні серії.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Класифікація методів і засобів вимірювання в галузі» відповідно до спеціалізацій.

2. Розробити пам'ятку «Державна система забезпечення єдності вимірювань в галузі» відповідно до спеціалізацій.

3. Розробити та провести невеликий тест на тему: «Похибки засобів вимірювання в галузі» відповідно до спеціалізацій.

4. Підготувати доповідь на тему: «Принцип і методи вимірювань в галузі» відповідно до спеціалізацій.

Рекомендована література:

1. Бичківський Р. В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація / Р. В. Бичківський, П. Г. Столярчук, П. Р. Гамула. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. 560 с.

2. Внуков Ю.А. Стандартизація у сфері управління якістю / Ю. Внуков, Ю. Дорошенко, В. Дубровін. Стандартизація, сертифікація, якість. Київ, 2001. № 2. С. 24–27.

3. Метрологічне забезпечення вимірювань і контролю / Є. Т. Володарський, В. В. Кухарчук, В. О. Поджаренко, Г. Б. Сердюк. Вінниця: ВДТУ, 2001. 219 с.

Практична робота № 14 **Основи теорії вимірювань**

Зміст теми:

1. Метрологічне забезпечення.
2. Технічна база забезпечення єдності вимірювання.
3. Децентралізоване та централізоване відтворення одиниць.
4. Еталони одиниць фізичних величин.
5. Відтворення основних одиниць фізичних величин.

Завдання самостійної роботи:

1. Розробити пам'ятку на тему: «Основні вимірювання фізичних величин» відповідно до спеціалізації.

2. Створити загальну таблицю «Основні одиниці міжнародної системи одиниць у галузі» відповідно до спеціалізації.

3. Підготувати невелику доповідь на тему: «Шкали вимірювань» відповідно до спеціалізацій.

4. Підготувати невелике повідомлення на тему: «Точність вимірювань» відповідно до спеціалізацій.

Рекомендована література:

1. Бичківський Р. В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація / Р. В. Бичківський, П. Г. Столярчук, П. Р. Гамула. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. 560 с.

2. Внуков Ю.А. Стандартизація у сфері управління якістю / Ю. Внуков, Ю. Дорошенко, В. Дубровін. Стандартизація, сертифікація, якість. Київ, 2001. № 2. С. 24–27.

3. Метрологічне забезпечення вимірювань і контролю / Є. Т. Володарський, В. В. Кухарчук, В. О. Поджаренко, Г. Б. Сердюк. Вінниця: ВДТУ, 2001. 219 с.

Практична робота № 15

Підсумкове заняття. Метрологічне забезпечення якості продукції

Зміст теми:

1. Терміни та визначення в галузі метрології. Одиниці фізичних величин.

2. Способи вираження та форми подання результатів та характеристики точності вимірювань.

3. Державні еталони, робочі еталони та зразкові ЗВТ.

4. Методи та засоби метрологічної перевірки, калібрування, випробувань та метрологічної атестації ЗВТ.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Основні завдання метрологічного забезпечення якості продукції у галузі» відповідно до спеціалізацій.

2. Підготувати доповідь на тему: «Основні завдання метрологічного забезпечення якості продукції на етапі виготовлення у галузі» відповідно до спеціалізацій.

3. Підготуйте 3-6 проблемних питань з теми заняття та організуйте дискусію.

4. Зробіть глосарій з даної теми та поясніть значення найважливіших 2-5 термінів.

Рекомендована література:

1. Метрологічне забезпечення вимірювань і контролю / Є. Т. Володарський, В. В. Кухарчук, В. О. Поджаренко, Г. Б. Сердюк. Вінниця: ВДТУ, 2001. 219 с.

2. Тарасова В. В. Метрологія, стандартизація і сертифікація : підручник / за заг. ред. В. В. Тарасової. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.

3. Міщенко І. В. Метрологія та стандартизація / І. В. Міщенко, С. О. Вамболь, Т. М. Курська. Харків : АЦЗУ, 2006. 137 с.

Заочна форма навчання

Практична робота № 1

Етапи розвитку та основні поняття метрології

Зміст теми:

1. Метрологія як наука. Історія розвитку метрології.
2. Етапи розвитку вітчизняної метрології.
3. Основні проблеми метрології. Об'єкти вимірювань та їх міри.
4. Кількісна та якісна характеристика вимірюваних величин.
5. Одиниці вимірювань. Різновиди вимірювань. Засоби вимірювань. Метод та принцип вимірювань. Основні методи вимірювань. Похибки вимірювань.
6. Метрологічні характеристики. Точність засобів вимірювань. Клас точності.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати доповідь на тему: «Основні етапи розвитку метрології у галузі» відповідно до спеціалізацій.
2. Розробити міні-проект на тему: «Предмет, основні завдання, методи та засоби метрології у галузі» відповідно до спеціалізацій.
3. Зробіть глосарій з даної теми та поясніть значення найважливіших 3-5 термінів.
4. Підготуйте 3-6 проблемних питань у контексті заняття та організуйте дискусію.

Рекомендована література:

1. Тарасова В. В. Метрологія, стандартизація і сертифікація : підручник / за заг. ред. В. В. Тарасової. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.
2. Міщенко І. В. Метрологія та стандартизація / І. В. Міщенко, С. О. Вамболь, Т. М. Курська. Харків : АЦЗУ, 2006. 137 с.
3. Кириченко Л. С. Основи стандартизації, метрології, управління якістю : навч. посіб. / Л. С. Кириченко, Н. В. Мережко. Київ : КНТЕУ, 2001. 446 с.

Практична робота № 2

Основи технічних вимірювань

Зміст теми:

1. Основний постулат метрології. Впливаючи на вимірювання фактори.
2. Виключення впливаючих факторів. Виявлення та виключення помилок.
3. Правило «трьох сигм». Обробка результатів декількох серій вимірювань.
4. Однорідні та неоднорідні серії. Рівно розсіяні та нерівно розсіяні серії.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Класифікація методів і засобів вимірювання в галузі» відповідно до спеціалізацій.
2. Розробити пам'ятку «Державна система забезпечення єдності вимірювань в галузі» відповідно до спеціалізацій.
3. Розробити та провести тест 3-5 питань на тему: «Похибки засобів вимірювання».
4. Підготувати невелику доповідь на тему: «Принцип і методи вимірювань у галузі» відповідно до спеціалізацій.

Рекомендована література:

1. Бичківський Р. В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація / Р. В. Бичківський, П. Г. Столярчук, П. Р. Гамула. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. 560 с.
2. Внуков Ю.А. Стандартизація у сфері управління якістю / Ю. Внуков, Ю. Дорошенко, В. Дубровін. Стандартизація, сертифікація, якість. Київ, 2001. № 2. С. 24–27.
3. Метрологічне забезпечення вимірювань і контролю / Є. Т. Володарський, В. В. Кухарчук, В. О. Поджаренко, Г. Б. Сердюк. Вінниця: ВДТУ, 2001. 219 с.

Практична робота № 3
Основи теорії вимірювань

Зміст теми:

1. Метрологічне забезпечення.
2. Технічна база забезпечення єдності вимірювання.
3. Децентралізоване та централізоване відтворення одиниць.
4. Еталони одиниць фізичних величин.
5. Відтворення основних одиниць фізичних величин.

Завдання самостійної роботи:

1. Розробити пам'ятку на тему: «Вимірювання фізичних величин».

2. Створити таблицю «Основні одиниці міжнародної системи одиниць» відповідно до спеціалізацій.

3. Підготувати доповідь на тему: «Шкали вимірювань» відповідно до спеціалізацій.

4. Розробити та провести тест 3-5 питань на тему: «Точність вимірювань» відповідно до спеціалізацій.

Рекомендована література:

1. Бичківський Р. В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація / Р. В. Бичківський, П. Г. Столярчук, П. Р. Гамула. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. 560 с.

2. Внуков Ю.А. Стандартизація у сфері управління якістю / Ю. Внуков, Ю. Дорошенко, В. Дубровін. Стандартизація, сертифікація, якість. Київ, 2001. № 2. С. 24–27.

3. Метрологічне забезпечення вимірювань і контролю / Є. Т. Володарський, В. В. Кухарчук, В. О. Поджаренко, Г. Б. Сердюк. Вінниця: ВДТУ, 2001. 219 с.

Практична робота № 4

Підсумкове заняття. Метрологічне забезпечення якості продукції

Зміст теми:

1. Терміни та визначення в галузі метрології. Одиниці фізичних величин.

2. Способи вираження та форми подання результатів та характеристики точності вимірювань.

3. Державні еталони, робочі еталони та зразкові ЗВТ.

4. Методи та засоби метрологічної перевірки, калібрування, випробувань та метрологічної атестації ЗВТ.

Завдання самостійної роботи:

1. Підготувати та захистити мультимедійну презентацію на тему: «Основні завдання метрологічного забезпечення якості продукції в галузі» відповідно до спеціалізацій.

2. Підготувати доповідь на тему: «Основні завдання метрологічного забезпечення якості продукції на етапі виготовлення у галузі» відповідно до спеціалізацій.

3. Підготуйте 5-6 проблемних питань з теми заняття та організуйте дискусію.

4. Зробіть глосарій з даної теми та поясніть значення найважливіших 2-5 термінів.

Рекомендована література:

1. Метрологічне забезпечення вимірювань і контролю / Є. Т. Володарський, В. В. Кухарчук, В. О. Поджаренко, Г. Б. Сердюк. Вінниця: ВДТУ, 2001. 219 с.

2. Тарасова В. В. Метрологія, стандартизація і сертифікація : підручник / за заг. ред. В. В. Тарасової. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.

3. Міщенко І. В. Метрологія та стандартизація / І. В. Міщенко, С. О. Вамболь, Т. М. Курська. Харків : АЦЗУ, 2006. 137 с.

8. Теми для самостійного опрацювання (відповідно до спеціалізацій)

№ п/п		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Сутність, роль та методологічні засади міжнародних стандартів обслуговування в закладах розміщення	4	6
2	Історія гостинності та введення стандартів у готельному бізнесі та індустрії легкої промисловості	4	6
3	Основні стандарти, що діють у світовій практиці відповідно до галузей	4	4
4	Історичний експурс розробки стандартів обслуговування в засобах розміщення	4	6
5	Засоби розміщення – поняття, класифікація, типологія, Категоризація підприємств готельно-ресторанних господарств та підприємств легкої промисловості	4	6
6	Визначення та класифікація засобів розміщення відповідно до галузі	4	4
7	Підходи до застосування систем категоризації засобів розміщення в міжнародній практиці відповідно до галузі	4	4
8	Міжнародне регулювання підприємницької діяльності закладів розміщення та підприємств легкої промисловості	4	6
9	Міжнародне регулювання взаємовідносин засобів розміщення з турагентами та туроператорами	4	4
10	Основи технічного регулювання підприємницької діяльності в готельному бізнесі в умовах приєднання України до ЄС	4	4
11	Стандарти якості обслуговування в світовому готельному господарстві та підприємствах легкої промисловості	4	6
12	Поняття й особливості якості готельних послуг та якості у газузі легкої промисловості	4	6
13	Теорія управління якістю послуг на підприємствах готельного господарства / підприємствах легкої промисловості	4	4
14	Побудова державної системи управління якістю готельних послуг та у галузі легкої промисловості у сучасних умовах	4	4
15	Нормативні роботи для співробітників засобів розміщення	4	6
16	Технологічний процес обслуговування в засобах розміщення та підприємств легкої промисловості згідно стандартів	2	4
17	Класифікація структурних підрозділів засобів розміщення/ підприємств легкої промисловості	2	4

18	Функції та обов'язки службовців і працівників готелю щодо надання послуг гостям згідно державних стандартів якості	2	6
19	Психологія обслуговування в закладах розміщення як показник високої якості/ на підприємствах легкої промисловості	2	6
20	Психологія обслуговування згідно міжнародних стандартів	2	6
21	Правила і стандарти спілкування персоналу з клієнтами	2	4
22	Навички професійного спілкування (відповідно до спеціалізацій)	2	4
23	Інформування клієнта (відповідно до спеціалізацій)	2	4
24	Позиція персоналу (психолого-етичні, комунікаційні проблеми, попередження конфліктів)	2	4
25	Відношення до клієнта (відповідно до спеціалізацій)	2	4
26	Показники та параметри якісного обслуговування згідно державних стандартів у галузі	2	6
Усього годин:		82	128

9. Методи та форми навчання

Методи організації навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, навчальна дискусія, диспут), наочні (демонстрування, ілюстрування), практичні; індуктивні, дедуктивні, методаналогій; проблемно-пошуковий, евристичний, дослідницький, репродуктивні методи, самостійна робота з електронним навчально-методичним комплексом.

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: бесіда, виконання проєктів, тестових завдань, опитування, методи інтерактивного навчання, практичні роботи спрямовані на застосування теоретичних знань на практиці; методи формування інтересу (аналіз проблемних ситуацій).

Під час викладання дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких як проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії; кейс-метод, ділові ігри.

10. Методи та форми контролю

Експрес-контроль підготовки студентів до практичного заняття, проведення розрахунків і оформлення результатів практичної роботи; оцінка роботи студентів протягом практичного заняття; перевірка ведення конспекту тем, що винесені на самостійне опрацювання; оцінка за навчальний (індивідуальний, творчий, підсумковий) проєкт.

Тестування різного рівня складності.

Тестові питання першого рівня складності

№ з/п	Питання (з варіантами відповідей)	Правильна відповідь
1	<p>Основна мета стандартизації – це:</p> <p>А) оптимальне впорядкування об'єктів стандартизації для прискорення науково-технічного прогресу, підвищення ефективності виробництва</p> <p>В) створення системи нормативної документації, яка визначає прогресивні вимоги до продукції</p> <p>С) організаційно-технічною основою економічного і науково-технічного співробітництва між країнами, ефективним засобом поширення зв'язків між країнами і ліквідування технічних бар'єрів у міжнародній торгівлі</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
2	<p>ISO – це:</p> <p>А) одна з найбільших міжнародних технічних організацій</p> <p>В) Координаційний комітет з питань стандартизації</p> <p>С) Європейське економічне товариство</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
3	<p>Нормативний документ (НД) – це:</p> <p>А) діяльність з метою досягнення оптимального рівня упорядкування в певній галузі шляхом установлення положень для загального і багаторазового використання реально існуючих чи можливих завдань</p> <p>В) нормативний документ, розроблений на засадах відсутності протиріч з істотних питань з боку більшості зацікавлених сторін і затверджений визнаним органом</p> <p>С) документ, що встановлює правила, загальні принципи чи характеристики щодо різних видів діяльності або їх результатів</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
4	<p>Виділяють такі методичні принципи стандартизації:</p> <p>А) плановість, перспективність, оптимальність, динамічність, системність, обов'язковість</p> <p>В) перспективність, оптимальність, динамічність, системність, обов'язковість</p> <p>С) плановість, перспективність, оптимальність</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	

5	<p>До основних функцій стандартизації належать:</p> <p>А) чіткість формулювання положень стандарту</p> <p>В) об'єктивність перевірки вимог та гармонізація</p> <p>С) цивілізуюча, регулятивна, соціальна</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
6	<p>Найбільш елементарним видом уніфікації є симпліфікація – це:</p> <p>А) розподілення предметів, продукції, явищ чи понять у певному порядку та послідовності, які утворюють чітку систему, зручну для використання</p> <p>В) усунення невиправданої різноманітності однойменних об'єктів шляхом простого скорочення кількості їх різновидів до технічно і економічно необхідної з точки зору задоволення існуючих потреб суспільства</p> <p>С) розподілення предметів, продукції, явищ чи понять за групами, розрядами, класами залежно від їх загальних істотних ознак</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
7	<p>Основоположник метрології – це:</p> <p>А) М.Ф. Маликов</p> <p>В) В.А. Новіков</p> <p>С) Ю.С. Малахов</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
8	<p>Метрологічні характеристики засобів вимірювань – це:</p> <p>А) характеристики взаємодії з об'єктами чи пристроями на вході й виході засобів вимірювань</p> <p>В) характеристики чутливості засобів вимірювань</p> <p>С) характеристики властивостей засобів вимірювань, які впливають на результати вимірювань та їх точність</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
9	<p>На основі досвіду практичних вимірювань, накопиченого за великий проміжок часу, може бути сформульоване таке твердження, яке називається основним постулатом метрології:</p> <p>А) відлік є випадковим числом</p> <p>В) відлік є математичною моделлю вимірювання за шкалою відношень</p> <p>С) відлік є мірою розсіювання окремих результатів</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	

10	<p>Основна мета метрологічного забезпечення:</p> <p>А) встановлення і використання наукових і організаційних основ, технічних засобів, правил і норм</p> <p>В) поліпшення якості продукції, раціональне використання матеріальних цінностей та енергетичних ресурсів</p> <p>С) розроблення способів одержання точності вимірювань</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
11	<p>Організаційною основою метрологічного забезпечення є:</p> <p>А) Державна метрологічна служба України</p> <p>В) Держстандарт України</p> <p>С) Підрозділи центрального апарату Держстандарту України</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
12	<p>Система метрологічного нагляду за єдністю вимірювань являє собою:</p> <p>А) перевірку діяльності метрологічних служб</p> <p>В) відомчу метрологічну атестацію засобів вимірювань</p> <p>С) комплекс правил, положень і вимог технічного, економічного і правового характеру, які визначають організацію і порядок проведення робіт</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
13	<p>Соціальний аспект проблеми якості полягає у:</p> <p>А) необхідності поліпшення якості продукції до рівня вимог споживачів, у потребі підвищення якості самої праці за допомогою належної освіти</p> <p>В) підвищенні ефективності економіки країни, збільшенні прибутку підприємств</p> <p>С) підвищенні конкурентоспроможності продукції як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
14	<p>Особливих успіхів у створенні ефективних систем і відповідно у виготовленні продукції щодо високого рівня якості досягли:</p> <p>А) Японія й США</p> <p>В) Україна й Росія</p> <p>С) Китай та Індія</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	

15	<p>Закордонний досвід показує, що в останні роки найбільш ефективними є системи, які задовольняють вимогам міжнародних стандартів:</p> <p>A) ІПО B) ІКО C) ІСО D) немає правильної відповіді</p>	
16	<p>Політика та цілі у сфері якості є:</p> <p>A) головним напрямком для організації B) результативність роботи та фінансові показники C) впевненість зацікавлених сторін D) немає правильної відповіді</p>	
17	<p>Концепція загального управління якістю – це:</p> <p>A) методи управління якістю в усіх сферах діяльності B) те, що приходиться відслідковувати або додавати на будь-якому етапі виробничого процесу C) концепція, що передбачає всебічне цілеспрямоване та добре скоординоване застосування систем D) немає правильної відповіді</p>	
18	<p>Перевагами використання методів TQM у ВНЗ є:</p> <p>A) участь усіх в управлінні B) роботу групами C) вивчення потреб «покупців» кадрів D) немає правильної відповіді</p>	
19	<p>Кваліметрія – це:</p> <p>A) метод вирішення завдань, що базується на використанні узагальненого досвіду та інтуїції фахівців-експертів B) відносна характеристика якості продукції, що ґрунтується на зіставленні значень показників властивостей технічної досконалості продукції C) наукова область і навчальна дисципліна про методи кількісного оцінювання якостей різних об'єктів D) немає правильної відповіді</p>	
20	<p>Конкретні критерії – це:</p> <p>A) реальні вимоги до якості продукції даного виду, встановлені в нормативно-технічних і інших обов'язкових для використання документах B) сформовані в суспільстві ціннісні орієнтири, уявлення й норми</p>	

	<p>С) критерії, за якими здійснюється експертиза якості</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
--	--	--

Тестові питання другого рівня складності

№ з/п	Питання (з варіантами відповідей)	Правильна відповідь
1	<p>Характерною особливістю стандартизації є те, що:</p> <p>А) сфера її дії та застосування, рівень розвитку знаходяться у широкому діапазоні</p> <p>В) останнім часом однією з ключових проблем науково-технічного та економічного розвитку країн є проблема якості продукції</p> <p>С) сучасний рівень розвитку економіки України, потреба у корінних змінах матеріальних і соціальних умов життя народу</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
2	<p>В Україні стандартизація, що має державний характер, спрямована на:</p> <p>А) забезпечення єдиної технічної політики</p> <p>В) поетапне удосконалення національної системи технічного регулювання</p> <p>С) на інтеграцію України в ЄС, на діяльність у Світовій організації торгівлі</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
3	<p>Скільки країн входять до найбільшої міжнародної технічної організації (ISO):</p> <p>А) 120</p> <p>В) 240</p> <p>С) 160</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
4	<p>Світова стандартизація пройшла великий і тяжкий шлях, який можна поділити на декілька етапів:</p> <p>А) I, II, III, IV</p> <p>В) I, II, III</p> <p>С) I, II</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	

5	<p>Принципи перспективності стандартизації забезпечуються:</p> <p>А) розробкою нормативних документів на об'єкти стандартизації, що належать до певної галузі та встановлюють взаємопогоджені вимоги до усіх об'єктів</p> <p>В) шляхом складання перспективних і поточних планів з розробки, розвитку і проведення робіт зі стандартизації</p> <p>С) розробкою і випуском випереджаючих стандартів, в яких запроваджуються підвищені норми та вимоги до об'єктів стандартизації відносно досягнутого рівня</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
6	<p>Робота з уніфікації може здійснюватись на різних рівнях:</p> <p>А) міжгалузевому, галузевому і заводському</p> <p>В) міжтиповому та внутрішньотиповому</p> <p>С) типорозмірному та галузевому</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
7	<p>На сучасному етапі розрізняють такі види метрології:</p> <p>А) теоретичну та прикладну</p> <p>В) міжтиповому та внутрішньотиповому</p> <p>С) теоретичну, історичну, законодавчу і прикладну</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
8	<p>Скільки у розвитку вітчизняної метрології виділяють етапів:</p> <p>А) 8</p> <p>В) 10</p> <p>С) 6</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
9	<p>При виборі засобів вимірювань залежно від заданої точності слід враховувати їх метрологічні показники:</p> <p>А) поділкушкали, ціну поділки шкали</p> <p>В) функції перетворення</p> <p>С) границі допустимої похибки</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	

10	<p>Правовою основою забезпечення єдності вимірювань є:</p> <p>А) законодавча метрологія</p> <p>В) організаційна основа</p> <p>С) державні стандарти</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
11	<p>У нормативних документах Державної метрологічної системи виділяють:</p> <p>А) базові та робочі документи</p> <p>В) основоположні стандарти</p> <p>С) державні та відомчі служби</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
12	<p>Основним завданням відомчої метрологічної служби підприємства є:</p> <p>А) перевірка діяльності метрологічних служб головних і базових підприємств галузі</p> <p>В) проведення організаційно-технічних заходів, що сприяють поліпшенню якості</p> <p>С) перевірка за станом і використанням засобів вимірювань</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
13	<p>До показників (якості) призначення належать:</p> <p>А) показники трудомісткості, матеріаломісткості та коефіцієнт використання матеріалів</p> <p>В) коефіцієнт застосування, коефіцієнт повторення, коефіцієнт взаємної уніфікації</p> <p>С) класифікаційні, функціональні, конструктивні, складу і структури</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
14	<p>До найбільш відомих систем підвищення й забезпечення якості можна віднести подані нижче:</p> <p>А) львівську систему бездефектної праці (СБП)</p> <p>В) київську систему бездефектної праці (СБП)</p> <p>С) харківську систему бездефектної праці (СБП)</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
15	<p>Рекомендації з управління якістю базуються на:</p> <p>А) трьох принципах управління</p> <p>В) восьми принципах управління</p>	

	<p>С) десяти принципах управління</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
16	<p>Основною концепцією TQM є:</p> <p>А) «Якість виконання – при мінімальних витратах для споживача»</p> <p>В) «Якість виконання – при мінімальних витратах для постачальника»</p> <p>С) «Якість виконання – при мінімальних витратах для підприємства»</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
17	<p>На скількох фундаментальних принципах базується TQM, які визнаються усіма спеціалістами незалежно від того, де концепція використовується:</p> <p>А) на 10</p> <p>В) на 20</p> <p>С) на 12</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
18	<p>Перевага процесного підходу полягає у:</p> <p>А) систематичному визначенні процесів й їхніх взаємодій</p> <p>В) ефективному функціонуванні організації</p> <p>С) безперервності взаємозв'язаного проведення управлінських робіт</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
19	<p>Найважливішим питанням кваліметрії є:</p> <p>А) інтенсивний розвиток пов'язаний з масовістю завдань з оцінки якості</p> <p>В) створення науково обґрунтованих методів визначення значень рівнів якостей</p> <p>С) чисельні оцінення якостей й окремих властивостей об'єктів</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
20	<p>Метод інтегрального оцінення рівня якості знаходить застосування при:</p> <p>А) узагальненому оціненні якості продукції</p> <p>В) класифікації оцінюваної продукції</p> <p>С) визначенні номенклатури показників</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	

Тестові питання третього рівня складності

№ з/п	Питання (з варіантами відповідей)	Правильна відповідь
1	<p>Технічними комітетами України зі стандартизації розроблено термінологічні стандарти в усіх галузях діяльності, що дозволило сформувавши основи української науково-технічної термінології, а саме:</p> <p>A) 500 термінологічних стандартів B) 100 термінологічних стандартів C) 1000 термінологічних стандартів D) немає правильної відповіді</p>	
2	<p>Угода про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським Союзом, цілий ряд статей якої передбачає зближення української системи технічного регулювання з європейською, набула чинності:</p> <p>A) 15 січня 1996 р. B) 1 березня 1998 р. C) 23 лютого 1999 р. D) немає правильної відповіді</p>	
3	<p>Коли та де було засновано Міжнародну організацію зі стандартизації (ISO):</p> <p>A) 1968 р. у Римі B) 1957 р. у Вашингтоні C) 1946 р. у Лондоні D) немає правильної відповіді</p>	
4	<p>Початковий період стандартизації (II етап) – розвиток національних систем стандартизації, це:</p> <p>A) кінець XIX – перша половина XX ст. B) друга половина XX ст. до 1990 р. C) з 1990 р. D) немає правильної відповіді</p>	
5	<p>Існує чотири основних форми уніфікації:</p> <p>A) селекція, типізація, класифікація, оптимізація B) симпліфікація, типізація, агрегування, взаємозамінність C) систематизація, селекція, типізація, оптимізація</p>	

	D) немає правильної відповіді	
6	<p>Під коефіцієнтом застосування рівня уніфікації розуміють:</p> <p>A) кількість оригінальних типорозмірів, до яких належать складові частини</p> <p>B) відношення кількості запозичених, купованих і стандартизованих типорозмірів до загальної кількості типорозмірів виробу</p> <p>C) загальну кількість типорозмірів виробу</p> <p>D) немає правильної відповіді</p>	
7	<p>В якому році у Франції була розроблена метрична система мір, яка виявилась першою системою, що пов'язала між собою одиниці довжини, площі, об'єму і маси:</p> <p>A) 1778 р.</p> <p>B) 1795 р.</p> <p>C) 1789 р.</p> <p>D) немає правильної відповіді</p>	
8	<p>Розсіювання результатів вимірювань відповідає певним закономірностям, частіше використовують закон нормального розподілу ймовірностей:</p> <p>A) закон Гаузе</p> <p>B) закон Гесса</p> <p>C) закон Гаусса</p> <p>D) немає правильної відповіді</p>	
9	<p>Загальні правила і норми метрологічного забезпечення встановлюються в:</p> <p>A) ДСТУ 2567</p> <p>B) ДСТУ 2682</p> <p>C) ДСТУ 2479</p> <p>D) немає правильної відповіді</p>	
10	<p>Законодавчою основою сучасних форм Державного метрологічного нагляду є Закон України:</p> <p>A) «Про метрологічну діяльність»</p> <p>B) «Про метрологію та метрологічну діяльність»</p>	

	<p>С) «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення»</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
11	<p>До державних наукових метрологічних центрів належить:</p> <p>А) НД</p> <p>В) ЦСМ</p> <p>С) ДНДІ «Система»</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
12	<p>Підрозділи центрального апарату Держстандарту України організовують свою діяльність за такими напрямками:</p> <p>А) нагляд за впровадженням і виконанням вимог стандартів</p> <p>В) метрологічне забезпечення народного господарства</p> <p>С) організаційно-методична робота з метрологічного забезпечення</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
13	<p>У 1979 р. ВНДІ стандартизації Держстандарту запропонував для оцінення якості продукції номенклатуру із:</p> <p>А) 12 видів показників</p> <p>В) 5 видів показників</p> <p>С) 10 видів показників</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
14	<p>У Японії був прийнятий закон про промислову стандартизацію в:</p> <p>А) 1956 р.</p> <p>В) 1949 р.</p> <p>С) 1978 р.</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
15	<p>Системи якості. Модель забезпечення якості процесів проектування, розробки, виробництва, монтажу й обслуговування, це:</p> <p>А) ДСТУ ISO 9003-95</p> <p>В) ДСТУ ISO 9002-95</p>	

	<p>С) ДСТУ ISO 9001-95</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
16	<p>Як новий науково-практичний підхід до забезпечення якості сучасна концепція TQM склалась на початку 1980-х років під впливом ідей:</p> <p>А) У. Шухарта, Е. Демінга, Дж. Джурана</p> <p>В) В. Ліхвана, О. Беранга, П. Вілсона</p> <p>С) Л. Брауна, Д. Джанса, А. Бейкера</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
17	<p>Для оцінення показників якості звичайно використовують:</p> <p>А) 5-бальну шкалу</p> <p>В) 6-, 8-бальну шкали</p> <p>С) 5-, 7- або 10-бальну шкали</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
18	<p>Для оцінення рівня якості різнорідної продукції використовуються:</p> <p>А) індекси якості</p> <p>В) коефіцієнти вагомості</p> <p>С) окремі зразки продукції</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
19	<p>Чим більше економічна ефективність використання оцінюваної продукції, тим:</p> <p>А) якісніше вона в порівнянні з іншою аналогічною продукцією</p> <p>В) ймовірніше показник рівня її якості може бути перетворений в економічний показник</p> <p>С) більше інтегральний показник якості, характеризується в найбільш загальній формі ефективності роботи</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	
20	<p>Економічний ефект визначається як:</p> <p>А) $P = B - D$</p> <p>В) $E = P - B$</p> <p>С) $\Pi = D - B$</p> <p>Д) немає правильної відповіді</p>	

Критерії оцінювання знань вводяться з урахуванням особливостей навчальної дисципліни з наступним детальним поясненням щодо виставлення оцінки:

Екзамен 30 балів, поточна робота 70 балів, загалом за курс 100 балів:

- присутність на лекції, вивчення та доповнення матеріалу лекції – 10 балів;
- виконання, захист та здача практичної роботи – 40 балів;
- виконання завдань самостійної роботи – 20 балів;
- екзамен – 30 балів.

11. Критерії та оцінювання результатів навчання Денного відділення

Екзамен

		Поточна робота															ма х	Підс умк овий тест (екз аме н)	Сума	
Вид роботи	Зміст дисципліни «Основи стандартизації, метрології та управління якістю» (блок 1)																			
		T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7,8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17			
Лекції	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	10	30	100
Практичні	2	2	2	2	2	4	4	2	2	4	4	2	2	2	2	2	2	40		
Самостійні	1	1	2	1	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	20		
Разом	4	3,5	4,5	3,5	3,5	6,5	8	3,5	3,5	6,5	5,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	70		

Заочного відділення

Екзамен

		Поточна робота															ма х	Підс умк ови й	Сума
Вид роботи	Зміст дисципліни «Основи стандартизації, метрології та управління якістю» (блок 1)																		
		T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7,8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17		тест (екза мен)
Лекції	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1	1	2	2	10		
Практичні	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	4	10		
Самостійні	3	4	6	3	3	4	6	3	3	5	3	3	1	1	1	1	50	30	100

Разом	3	4	6	3	3	4	6	3	3	7	4	4	4	4	5	7	70		
-------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	--	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
Відмінно	Зараховано	A	90-100
Добре	Зараховано	B	80-89
		C	71-79
Задовільно	Зараховано	D	61-70
		E	50-60
Незадовільно	Не зараховано	FX	30-49
		F	0-29

12. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Методичний комплекс: курс лекцій, методичні рекомендації до проведення практичних робіт та виконання самостійної роботи. Презентації до лекцій та електронні документи для практичних робіт. Завдання для самостійної роботи. Питання на екзамен для студентів. Білети на екзамен.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Основні напрямки та перспективи розвитку української системи технічного регулювання якості та безпеки продукції (послуг, процесів, систем).
2. Стандартизація як важлива складова системи технічного регулювання.
3. Основні історичні періоди розвитку світової стандартизації.
4. Створення національних та міжнародних організацій зі стандартизації.
5. Концептуальні принципи державної політики у сфері стандартизації.
6. Основні історичні періоди розвитку вітчизняної стандартизації.
7. Національна система стандартизації України
8. Удосконалення національної системи стандартизації України.
9. Державна система стандартизації.
10. Нормативні документи – результат діяльності в галузі стандартизації. Основна термінологія стандартизації.

- 11.Методичні принципи стандартизації.
- 12.Методи стандартизації.
- 13.Форми стандартизації.
- 14.Концептуальні принципи формування міжнародних стандартів.
- 15.Основні сфери застосування міжнародних стандартів.
16. Національна система стандартизації України.
17. Методологічні засади та правила формування програми національної стандартизації.
18. Порядок розробки, затвердження та впровадження стандартів.
- 19.Загальні вимоги до змісту розділів технічних умов, їх реєстрація.
- 20.Державний нагляд за додержанням стандартів.
- 21.Сучасна стратегія діяльності у сфері стандартизації.
- 22.Організаційно-методичні та правові принципи сертифікації.
- 23.Сутність сертифікації. Динаміка її історичного розвитку.
24. Стандартизація термінів у галузі сертифікації.
25. Сертифікація – складова частина діяльності технічного регулювання.
- 26.Історичний розвиток сертифікації.
27. Нормативно-законодавча основа сертифікації та підтвердження відповідності в Україні.
28. Види сертифікації. Схеми, засоби та методи здійснення сертифікації.
- 29.Сертифікація та технічні бар'єри в торгівлі.
- 30.Концептуальні принципи національної політики в галузі сертифікації.
- 31.Формування правових засад сертифікації.
- 32.Концептуальні принципи національної політики в галузі сертифікації.
- 33.Порядок проведення сертифікації продукції (процесів, робіт, послуг) в Україні.
- 34.Обов'язкова сертифікація продукції в системі УкрСЕПРО.
- 35.Добровільна сертифікація продукції в системі УкрСЕПРО.
- 36.Сертифікація товарів. Сучасні концепції системи НАССР.
- 37.Сертифікація непродовольчих товарів.
38. Сертифікація продовольчих товарів.
39. Система управління безпекою харчової продукції – система НАССР.
- 40.Порядок проведення сертифікації харчової продукції.
- 41.Удосконалення процедури визначення безпечності харчових продуктів.
- 42.Стандартизація та сертифікація в сфері послуг.
43. Сертифікація готельних послуг.
44. Сертифікація послуг ресторанного господарства.
45. Сертифікація систем управління якістю виробництва продукції в системі УкрСЕПРО.

46. Сертифікація систем управління якістю готельних та ресторанних послуг.
47. Етапи розвитку та основні поняття метрології.
48. Основні завдання наукової метрології.
49. Основні етапи розвитку метрології.
50. Фізичні величини та їх вимірювання.
51. Одиниці вимірювань.
52. Засоби вимірювань та їх метрологічна характеристика.
53. Методи і способи вимірювань.
54. Основи теорії вимірювань.
55. Метрологічне забезпечення єдності вимірювань.
56. Технічна база метрологічного забезпечення єдності вимірювань.
57. Державна метрологічна служба України.
58. Державний нагляд та відомчий контроль за стандартами і способами вимірювань.
59. Метрологічне забезпечення якості продукції.
60. Розвиток кваліметрії як науки.

13. Рекомендована література

Основна література:

1. Кириченко Л. С. Основи стандартизації, метрології, управління якістю : навч. посіб. / Л. С. Кириченко, Н. В. Мережко. Київ : КНТЕУ, 2001. 446 с.
2. Тарасенко Є. В. Стандартизація, сертифікація і метрологія : опорний конспект лекцій / Є. В. Тарасенко, В. С. Костюк. Київ : КНТЕУ, 2012. 80 с.
3. Салухіна Н. Г. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг : підручник / Н. Г. Салухіна, О. М. Язвінська. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 336 с.
4. Тарасова В. В. Метрологія, стандартизація і сертифікація : підручник / за заг. ред. В. В. Тарасової. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 264 с.
5. Міщенко І. В. Метрологія та стандартизація / І. В. Міщенко, С. О. Вамболь, Т. М. Курська. Харків : АЦЗУ, 2006. 137 с.
6. Гранкіна В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Метрологія і стандартизація» (для студентів 1, 4 курсів денної та заочної форми навчання за напрямом підготовки 0921 (6.060101) «Будівництво», спеціальності 7.092108 (7.06010107) «Теплогазопостачання і вентиляція» та слухачів другої вищої освіти) / В. В. Гранкіна, Л. В. Гапонова. Харків : ХНАМГ, 2011. 150 с.
7. Давидова О. Ю. Управління якістю продукції та послуг у готельно-ресторанному господарстві : навч. посіб. / О. Ю. Давидова, І. М. Писаревський, Р. С. Ладиженська. Харків : ХНАМГ, 2012. 414 с.

Допоміжна література:

1. Бичківський Р. В. Управління якістю : навчальний посібник. Львів: ДУ «Львівська політехніка», 2000. 328 с.
2. Сертифікація / Р. В. Бичківський, В. М. Друзюк, Л. І. Сопільник, П. Г.Столярчук. Львів: ДУ «Львівська політехніка», 2001. 264 с.
3. Бичківський Р. В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація / Р. В. Бичківський, П. Г. Столярчук, П. Р. Гамула. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. 560 с.
4. Внуков Ю.А. Стандартизація у сфері управління якістю / Ю. Внуков, Ю. Дорошенко, В. Дубровін. Стандартизація, сертифікація, якість. Київ, 2001. № 2. С. 24–27.
5. Метрологічне забезпечення вимірювань і контролю / Є. Т. Володарський, В. В. Кухарчук, В. О. Поджаренко, Г. Б. Сердюк. Вінниця: ВДТУ, 2001. 219 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Усі готелі України URL: <http://www.all-hotels.com.ua>
2. Усі готелі України URL: <http://www.ukraine-hotel.com>
3. Готелі України URL: <http://www.ukrhotels.net>
4. Каталог сайтів - турфірми, готелі, пансіонати, санаторії URL: <http://infotravel.com.ua>
5. Сайт Державного комітету статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Сайт Державної служби туризму і курортів URL: <http://www.tourism.gov.ua>
7. TourismHighlights URL: <http://www.unwto.org>
8. Електронний навчальний курс у СУЕНК КДПУ <https://moodle.kdpu.edu.ua/user/profile.php?id=3549>